
Χρ. Σταϊκούρας: Οι αιτίες για την οικονομική στήριξη σε Fraport Greece και ΔΑΑ

2021/06/23 18:09 στην κατηγορία ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ

Τους λόγους της παροχής οικονομικής στήριξης σε Fraport Greece και ΔΑΑ για τις αρνητικές συνέπειες της πανδημίας, κατά το έτος 2020, παρουσίασε, στην ομιλία του στην Ολομέλεια της Βουλής, ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας.

Η αποζημίωση της Fraport Greece καθορίστηκε στα 177,9 εκατ. ευρώ και του αεροδρομίου της Αθήνας έως τα 130 εκατ. ευρώ.

Αναλυτικότερα, όπως εξήγησε ο υπουργός Οικονομικών, η παρούσα διάταξη κρίνεται αναγκαία, διότι οι δύο εταιρείες, εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που υπεβλήθησαν λόγω κορωνοϊού, **υπέστησαν σημαντική απώλεια εσόδων λόγω της τρέψιας μείωσης της επιβατικής κίνησης.**

Σύμφωνα με τον κ. Σταϊκούρα, «με το παρόν σχέδιο νόμου, το υπουργείο Οικονομικών και συνολικά η Κυβέρνηση παρέχουν ενεργά τη δίκαιη και αναλογική αρωγή τους σε στρατηγικής σημασίας υποδομές της χώρας, προλαμβάνοντας συνέπειες με σημαντικές προεκτάσεις -οικονομικές και κοινωνικές- που επηρεάζουν, άμεσα ή έμμεσα, το σύνολο του πληθυσμού της χώρας, ιδίως τους εργαζόμενους στον κλάδο των αερομεταφορών, τους εργαζόμενους στον ευρύτερο τομέα του τουρισμού, αλλά και τους πολίτες που κάνουν χρήση των εν λόγω υπηρεσιών».

Ολόκληρη η ομιλία του υπουργού Οικονομικών

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Συζητείται σήμερα το Σχέδιο Νόμου του υπουργείου Οικονομικών για την οικονομική ενίσχυση των παραχωρησιούχων του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και των 14 Περιφερειακών Αεροδρομίων Αιγαίου, Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας και Ιονίου, λόγω των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού κατά το έτος 2020.

Το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί την ισορροπημένη και αναλογική απάντηση της Κυβέρνησης στον αδιαμφισβήτητο αντίκτυπο που είχαν τα αναγκαία μέτρα τα οποία

ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των πρωτοφανών συνθηκών που δημιούργησε η πανδημία στη λειτουργία των αεροδρομίων.

Ο επιτακτικός χαρακτήρας των προβλέψεων που εισάγονται με το παρόν νομοσχέδιο είναι, θεωρώ, προφανής:

- πρόκειται για καίριες υποδομές της χώρας, των οποίων η εύρυθμη λειτουργία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ομαλή διαβίωση στις περιοχές που αυτές εξυπηρετούν, και
- πρόκειται για συγκεκριμένες υποδομές, οι οποίες υπέστησαν ιδιαιτέρως βαρύ πλήγμα από το ξέσπασμα της υγειονομικής κρίσης και τους συνακόλουθους, αναγκαίους, περιορισμούς στις μετακινήσεις αεροσκαφών και επιβατών.

Ανάλογες προβλέψεις οικονομικής ενδυνάμωσης του χώρου των αερομεταφορών, τόσο για εταιρείες αερομεταφοράς, όσο και για υποδομές αεροδρομίων, έχουν λάβει και άλλες Κυβερνήσεις σε όλον τον κόσμο, με ποικίλους τρόπους: με τη μορφή της χορήγησης δανείου ή της συμμετοχής σε ανακεφαλαιοποίηση ή της απαλλαγής από μελλοντικές φορολογικές υποχρεώσεις.

Ενδεικτικά, για να έχουμε μια εικόνα, η Γερμανία έχει χορηγήσει 1,3 δισ. ευρώ με τη μορφή της άμεσης επιχορήγησης προς τους διαχειριστές αεροδρομίων της, ενώ μόλις πρόσφατα, στα μέσα Μαρτίου 2021, η Φινλανδία παρείχε στήριξη ύψους 350 εκατ. ευρώ προς τη διαχειρίστρια εταιρεία 21 αεροδρομίων της χώρας, και στα τέλη Απριλίου 2021, η Πορτογαλία παρείχε πρόσθετη στήριξη 452 εκατ. ευρώ στην αεροπορική εταιρεία TAP.

Είναι, θα έλεγα, περισσότερο από προφανές, Κύριες και Κύριοι Συνάδελφοι, ότι οι Κυβερνήσεις -ανά τον κόσμο- σπεύδουν να συνδράμουν στην υποστήριξη των κομβικής αυτής σημασίας δομών, στις οποίες στηρίζονται οι μετακινήσεις, και εν γένει επιχειρηματικές και εμπορικές συναλλαγές.

Το γεγονός αυτό, άλλωστε, εκτενώς αποτυπώνεται και σε πρόσφατη μελέτη, του Απριλίου του 2021, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, την οποία θέτω στη διάθεσή σας, καταθέτοντάς τη στα πρακτικά.

Και θα έλεγα ότι είναι ακόμη πιο προφανές ότι κάθε χώρα σπεύδει να υποστηρίξει την ιδιαίτερή της «βαριά βιομηχανία».

Όπως δε όλοι γνωρίζουμε, ο ελληνικός τουρισμός άρρηκτα συνδέεται με την ακώλυτη και ομαλή λειτουργία του τομέα των αερομεταφορών και αεροδρομίων.

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Συγκεκριμένα, στην περίπτωση των 14 Περιφερειακών Αεροδρομίων προωθείται

οικονομική ενίσχυση των παραχωρησιούχων μέσω της κύρωσης της συμφωνίας που συνάφθηκε, κατ' εφαρμογή των Συμβάσεων Παραχώρησης του 2015, μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ, των Εταιρειών και του Ελληνικού Δημοσίου.

Η παρούσα διάταξη κρίνεται αναγκαία διότι η εταιρεία υπέστη, εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων, πολύ σημαντική απώλεια εσόδων, λόγω της τεράστιας μείωσης της επιβατικής κίνησης.

Είναι χαρακτηριστικό ότι όσον αφορά στα αεροδρόμια που διαχειρίζεται η εταιρεία «Fraport», η επιβατική κίνηση περιορίστηκε, για το έτος 2020, **σε ποσοστό 70,5%** σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του έτους 2019, και **σε ποσοστό 72,1%** σε σχέση με τις προβλέψεις του Οικονομικού Μοντέλου, όπως αυτό εφαρμόζεται σύμφωνα με τη σύμβαση παραχώρησης του 2015.

Ενώ, σύμφωνα με την «Επισκόπηση των Εκτιμώμενων Οικονομικών Συνεπειών της Πανδημίας COVID-19 στα 14 Περιφερειακά Αεροδρόμια της Ελλάδος», που διενεργήθηκε από ιδιωτική εταιρεία για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων του έτους 2020, υπολείπονται των προβλεφθέντων του Οικονομικού Μοντέλου κερδών **σχεδόν κατά 178 εκατ. ευρώ.**

Το ποσό αυτό αποτελεί αντικείμενο αποζημίωσης, κατ' εφαρμογή της σύμβασης παραχώρησης του 2015, καθώς τα μέτρα που αναγκάστηκε να λάβει η Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορονοϊού εμπίπτουν στη σφαίρα των κινδύνων που, με την εν λόγω σύμβαση, ανέλαβε το Ελληνικό Δημόσιο.

Ωστόσο, με τη συμφωνία που επιτεύχθηκε με την εταιρεία, επιτυγχάνονται παράλληλα οι εξής στόχοι:

1ον. Το ποσό που αποζημιώνεται μπορεί να ανέλθει κατ' ανώτατο όριο μέχρι του ποσού των 178 εκατ. ευρώ, που προκύπτει κατ' εφαρμογή της σύμβασης παραχώρησης, αλλά παράλληλα είναι δυνατό να υπολείπεται αυτού.

Αυτό συμβαίνει διότι με την παρούσα συμφωνία, ο κίνδυνος από τη μη πλήρη ανάκαμψη της επιβατικής κίνησης αναλαμβάνεται από την εταιρεία, και όχι από το Ελληνικό Δημόσιο.

Και για να γίνω ακόμα πιο συγκεκριμένος: εάν η επιβατική κίνηση και τα έσοδα της εταιρείας ανακάμψουν πλήρως το 2021, τότε η αποζημίωση που αυτή λαμβάνει για το έτος 2020 δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 178 εκατ. ευρώ που έχουν συμφωνηθεί ως αποζημίωση, σύμφωνα με τη σύμβαση παραχώρησης του 2015. Εάν ωστόσο η επιβατική κίνηση και τα έσοδα της εταιρείας δεν ανακάμψουν πλήρως το 2021, τότε η αποζημίωση που λαμβάνει για το έτος 2020 αναμένεται κατώτερη

του ποσού των 178 εκατ. ευρώ.

Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι οι μεταβλητές αμοιβές παραχώρησης, με τις οποίες -συνυπολογίζοντας και τις σταθερές ετήσιες αμοιβές- συμφηφίζεται η υποχρέωση αποζημίωσης, δεν θα καλύπτουν το ποσό των 178 εκατ. ευρώ.

2ον. Ανεξαρτήτως της ανάκαμψης ή όχι της επιβατικής κίνησης που προαναφέρθηκε, ο παραχωρησιούχος παραιτείται από οποιαδήποτε περαιτέρω αξίωση αναφορικά με την απώλεια εσόδων, τις ζημίες από τις καθυστερήσεις των έργων και κάθε άλλη ζημία που υπέστη εξαιτίας των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας και των συνεπειών αυτής εντός του 2020.

3ον. Το ποσό της αποζημίωσης από τη σύμβαση παραχώρησης δεν καταβάλλεται τοις μετρητοίς από το Ελληνικό Δημόσιο, όπως θα γινόταν εάν εφαρμοζόταν επακριβώς η σύμβαση παραχώρησης του 2015, αλλά αντιθέτως ρυθμίζεται με συμφηφισμό οφειλομένων πληρωμών του παραχωρησιούχου προς το ΤΑΙΠΕΔ. Με τον τρόπο αυτό προασπίζονται, κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο, τα δημόσια οικονομικά, σε μια ιδιαίτερα δυσχερή περίοδο αυξημένων απαιτήσεων.

Θεμέλιο της απόφασης είναι ότι όταν τα περιφερειακά αεροδρόμια λειτουργούν σε κανονικότητα, συμβάλλουν σημαντικά στα δημόσια οικονομικά, και ευρύτερα στην οικονομία της χώρας.

Δεν πρέπει, μάλιστα, να παραγνωρίζεται ότι, το 2017, το Ελληνικό Δημόσιο εισέπραξε 1,234 δισ. ευρώ από την παραχώρηση των αεροδρομίων, καθώς επίσης και ότι ολοκληρώθηκαν επενδυτικά έργα υποδομής, ύψους 440 εκατ. ευρώ.

Επενδυτικά έργα που πραγματοποιούνται με την αξιοποίηση ιδιωτικών πόρων και έχουν δημόσια λειτουργία.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της ανάληψης της διαχείρισης και λειτουργίας των 14 αεροδρομίων, η Fraport υλοποίησε ένα ολοκληρωμένο πλάνο για την ανάπτυξή τους.

Πλάνο που περιλάμβανε άμεσες αλλά και σε βάθος χρόνου εργασίες και έργα ανάπτυξης των υποδομών στα αεροδρόμια, που συμβάλλουν καθοριστικά στην αύξηση του αριθμού των επιβατών και στη βελτίωση της ταξιδιωτικής τους εμπειρίας.

Η επένδυση αυτή ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2017, παράλληλα με την έναρξη της παραχώρησης για τη διαχείριση και ανάπτυξη 11 αεροδρομίων σε νησιά και τριών στην ηπειρωτική Ελλάδα. Οι εργασίες μάλιστα δεν σταμάτησαν κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών τα τρία πρώτα χρόνια με υψηλή επιβατική κίνηση, ενώ συνεχίστηκαν και εν μέσω της πανδημίας, ξεπερνώντας εν τέλει τις δυσκολίες και τα

τεράστια εμπόδια που προέκυψαν.

Τελικά, τα έργα και στα 14 αεροδρόμια ολοκληρώθηκαν, τον Ιανουάριο του 2021, νωρίτερα από τη συμβατική υποχρέωση η οποία είχε τεθεί για τον Απρίλιο του 2021.

Το επενδυτικό αυτό πρόγραμμα ουσιαστικά **μεταμόρφωσε τα αεροδρόμια.**

Κάτι που επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι η επίδραση της συμφωνίας με τη Fraport στο ΑΕΠ της χώρας **ξεπέρασε, μόνο μέσα σε ένα χρόνο, τα 300 εκατ. ευρώ.**

Διπλασίασε την απασχόληση και θα αυξήσει σημαντικά την κίνηση των επισκεπτών σε πάρα πολύ σημαντικούς ελληνικούς τουριστικούς προορισμούς.

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Στην περίπτωση του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών χορηγείται οικονομική ενίσχυση στην εταιρεία για την αποκατάσταση άμεσα συναρτώμενης με την πανδημία του κορωνοϊού ζημίας που υπέστη κατά το έτος 2020.

Το ποσό αυτό μπορεί να φτάσει έως τα 130 εκατ. ευρώ και χορηγείται ως ακολούθως:

- με τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, έως του ποσού περίπου των 51,6 εκατ. ευρώ, και
- με τη μορφή συμψηφισμού υποχρεώσεων καταβολής αμοιβής για τη χορήγηση δικαιωμάτων σύμφωνα με τη Σύμβαση Ανάπτυξης Αεροδρομίου, ύψους έως περίπου 78,4 εκατ. ευρώ καταβλητέων τα έτη 2020, 2021 και 2022.

Ο συμψηφισμός τόσο ανά έτος, όσο και στο σύνολο, δεν δύναται να υπερβαίνει αυτά τα ποσά, σε περίπτωση δε που διαπιστωθεί ότι η καταβλητέα αμοιβή είναι μεγαλύτερη για κάποιο εκ των ανωτέρω ετών, τότε ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών υποχρεούται στην καταβολή του υπερβάλλοντος ποσού για το αντίστοιχο έτος.

Και στην περίπτωση του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών προκρίθηκε και συμφωνήθηκε - στο μέτρο του δυνατού- η λύση της ενίσχυσης μέσω συμψηφισμού με υποχρεώσεις πληρωμής της εταιρείας, έναντι της άμεσης επιχορήγησης, και πάλι με γνώμονα τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των δημόσιων οικονομικών.

Σημειώνεται ότι το ποσό της ενίσχυσης **τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** για το έτος 2020, όπου και θα καθορίζεται η χρονική περίοδος για την οποία εγκρίνεται η ενίσχυση, καθώς και το ακριβές ύψος αυτής.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι, σύμφωνα με μελέτη του IOBE του Νοεμβρίου 2018, η λειτουργία του οικονομικού συστήματος του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών εκτιμάται

ότι **συνεισέφερε 3,4 δισ. ευρώ σε όρους ΑΕΠ** το 2017. Ενώ, σε όρους ταξιδιωτικών εισπράξεων εκτιμάται ότι συνεισέφερε 2,9 δισ. ευρώ το 2017, μέγεθος που αντιστοιχεί στο 20% του συνόλου ταξιδιωτικών εισπράξεων της χώρας.

Μάλιστα, ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, ανταποκρινόμενος στον κρίσιμο ρόλο του ως φορέα λειτουργίας και διαχείρισης μιας στρατηγικής υποδομής για τη χώρα, συνέχισε – καθ' όλη τη διάρκεια του έτους 2020 – τη λειτουργία του αεροδρομίου, διασφαλίζοντας την εξυπηρέτηση της ελάχιστης εναπομείνουσας εμπορικής αεροπορικής κίνησης, αλλά και των εθνικών αναγκών στο πλαίσιο της κρίσης.

Ωστόσο, η συνέχιση της λειτουργίας του, με ταυτόχρονη σχεδόν καθολική έλλειψη εσόδων, έχει ιδιαίτερα επιβαρυντικές συνέπειες στην επιχειρηματική βιωσιμότητα της εταιρείας και στη διατήρηση των θέσεων εργασίας.

Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών υποχρεούται να υποβάλει, έως τις 31.12.2021, στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, πλήρη έκθεση των λειτουργικών εσόδων και εξόδων που συνδέονται με τη δραστηριότητα της εταιρείας για την περίοδο της οικονομικής ενίσχυσης, πιστοποιημένα από ανεξάρτητη εταιρεία, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι δεν υφίσταται υπερβάλλουσα οικονομική ενίσχυση της εταιρείας.

Εάν η διαπιστωθείσα ζημία υπολείπεται του ποσού της εγκεκριμένης οικονομικής ενίσχυσης, τότε για το υπερβάλλον αυτό ποσό δεν θα διενεργείται συμψηφισμός για τα επόμενα έτη.

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται υπερβάλλον ποσό για το οποίο έχει ήδη διενεργηθεί καταβολή ή συμψηφισμός, αυτό ανακτάται.

Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται η διαδικασία διακρίβωσης υπερβάλλουσας οικονομικής ενίσχυσης της εταιρείας, η διαδικασία και το επιτόκιο ανάκτησης υπερβάλλουσας οικονομικής ενίσχυσης από το Ελληνικό Δημόσιο, η διαδικασία βεβαίωσής της σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης επιστροφής της, η αρμόδια για τις παραπάνω ενέργειες υπηρεσία και κάθε άλλη αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος λεπτομέρεια.

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,

Με το παρόν Σχέδιο Νόμου, το υπουργείο Οικονομικών και συνολικά η Κυβέρνηση παρέχουν ενεργά τη δίκαιη και αναλογική αρωγή τους σε στρατηγικής σημασίας υποδομές της χώρας, προλαμβάνοντας συνέπειες με σημαντικές προεκτάσεις - οικονομικές και κοινωνικές- που επηρεάζουν, άμεσα ή έμμεσα, το σύνολο του πληθυσμού της χώρας, ιδίως τους εργαζόμενους στον κλάδο των αερομεταφορών, τους εργαζόμενους στον ευρύτερο τομέα του τουρισμού, αλλά και τους πολίτες που κάνουν χρήση των εν λόγω υπηρεσιών.